

Bedrijfsadvisering Melkveehouderij

NIEUWSBRIEF

Drinkwatervoorziening melkvee

We kunnen het niet genoeg herhalen: Water is het belangrijkste voedings-element voor melkvee. Een melkkoe kan tussen 70 en 180 liter vocht nodig hebben per dag. Dit wil zeggen dat naargelang het vochtgehalte in het rantsoen, het lactatiestadium en de weersomstandigheden de koeien tussen 50 à 90 l water drinken. Jongvee tussen 1 en 2 jaar hebben ook snel 20 tot 40 l water nodig per dag. Het is dan ook belangrijk om op het melkveebedrijf eens de watervoorziening te bekijken en waar nodig eventueel aan te passen.

Watervoorziening op de weide

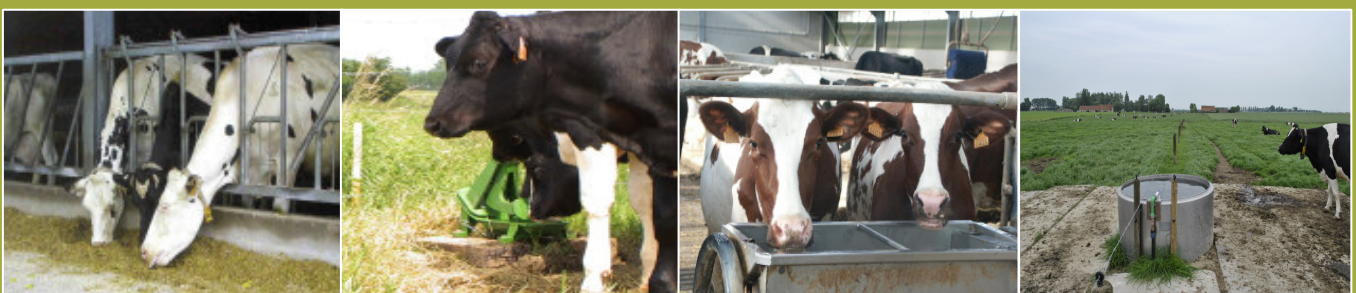
Bij warm weer is het belangrijk om in de weide voldoende, fris en zuiver water te voorzien.

Afstand

Zoals de mens verplaatst ook de koe zich niet graag veel bij warm weer. Vanaf meer dan 28°C beperken ze hun verplaatsing en groeperen ze zich in de beschaduwde zones.

Ze gaan dan ook niet gaan drinken wanneer de drinkplaats te ver van de schaduwrijke plaats ligt. Men moet wel opletten om de bak zodanig te plaatsen dat de dominante koeien de toegang niet gemakkelijk kunnen afsluiten voor de koeien lager in rang.

Een koe mag zich, bij normale weersomstandigheden, nooit meer dan 400 à 500 meter moeten verplaatsen om bij een drinkwaterplaats te komen. De optimale afstand tussen de drinkwaterplaats en het verste punt van de weide is daarom 200 m. Op het terrein wordt meestal gestreefd om een drinkwaterplaats te voorzien iedere 300 m. **'De koeien zitten op de weide om te grazen en niet om te wandelen'.**

Regelmatig verversen

Drinkwaterbakken moeten regelmatig gereinigd en verversd worden. De kwaliteit van het drinkwater vermindert snel wanneer het niet regelmatig wordt verversd. De temperatuur van het water wordt meer beïnvloed door het verversen dan door het blootstellen aan de zon. De temperatuur van het water in een drinkbak in de weide varieert tussen 15 à 20°C tijdens de zomer en kan zelfs oplopen tot 25°C, wat uiteraard een ideale temperatuur is voor meerdere bacterie kolonies te ontwikkelen.

Voldoende debiet

Het debiet waarmee het waterreservoir wordt gevuld moet zodanig zijn dat de koeien de drinkwaterbak niet kunnen leeg drinken. Een debiet van 20 liter per minuut voor een reservoir van 400 liter geeft goede resultaten voor een groep van 50 koeien. Het is altijd een evenwicht zoeken tussen volume en debiet. Een voldoende groot volume heeft altijd voldoende water ter beschikking voor de dieren. Maar het water warmt wel meer op en is ook meer bevuild. In feite moet er worden geopteerd om drinkbakken te zetten met een klein volume maar met een zeer groot debiet.

Op stabiele ondergrond

Het drinkwaterpunt bevindt zich het best op gestabiliseerde ondergrond. Zo wordt morsen door het scheef zakken van de bak voorkomen. Je zorgt ook best voor een voldoende drainage rond de drinkwaterplaats. Zodat het gemorst water er niet blijft staan en we zo een modderpoel voorkomen.

Watervoorziening

Indien mogelijk is het ideaal om het water van het bedrijf zelf te laten komen (regenwater, grondwater, leidingwater,...) in plaats van water uit een sloot of gracht te halen. Bij deze laatste is de kans op bevuilding van het water door vogels niet te voorkomen zodat naar hygiëne toe dit zeer slecht scoort.

De leiding wordt het best 30 cm onder de grond gestopt. Dit heeft meerdere voordelen:

In de zomer blijft het water relatief koel, in de winter moet je geen zorgen maken dat de leiding gaat bevriezen en gaat de leiding ook minder snel verslijten. Bij het leggen van de leiding moet men dus zeker rekening gaan houden met het nodige debiet om de diameter van de leiding te bepalen. Voor verafgelegen weides kan men ook beroep doen op de weidepomp. Deze zijn echter op een melkveebedrijf enkel interessant voor het jongvee. Het debiet (0,7 liter per duw) is zeker niet voldoende voor melkvee.

Bijvoeding bij huidig grasaanbod (droge omstandigheden)

Aanpassing van het rantsoen volgens grasaanbod

De kwaliteit van het gras begint te veranderen, vooral waar koeien niet meer op gemaaide percelen komen, gaan ze meer en meer op stal gaan eten (vooral maïs). We moeten er dan wel op letten dat we de eiwitcorrectie gaan optrekken om de hoeveelheid maïs dat wordt opgenomen in evenwicht te brengen. Voor sommige bedrijven kan het gebruik van draf goed inpasbaar zijn in het rantsoen. Draf vervangt een hoeveelheid eiwit kern (de regel van 5 à 6 kg draf vervangt 0,75 kg eiwitkern of soja mag toegepast worden). De draf is momenteel ook duurder aan het worden. Door de zeer hoge prijs van de soja blijft een rantsoen met draf nog altijd wel iets goedkoper maar er mag echt niets verloren gaan.

Weides jong houden

Het gras zal de komende weken op de meeste plaatsen gaan doorschieten (aarvorming). We moeten, indien we de weide willen kuisen, met de maaier werken i.p.v. met de weidebloter. Indien we de weide toch gaan bloten op een 8 à 10 cm lengte zal het gras heel snel terug doorschieten en aren vormen. Terwijl bij het maaien er nieuwe bladeren gevormd worden en de bloeiwijze volledig weg is.

Na regenval terug rantsoen aanpassen

Zitten we met een gemaaide weide en krijgen we daarna voldoende regen dan zal er een jonge malse weide ter beschikking van de melkkoeien staan. Er kan ook nog wat stikstof mineraliseren uit de bodem zelf. We moeten dus opletten met onze eiwitvoorziening naast dit, eventueel malse, gras.

Het best zal dan automatisch minder eiwit worden verstrekt in de stal (aanpassen volgens de hoeveelheid maïs dat de koeien opnemen). Je zal wel merken dat de koeien minder maïs gaan opnemen. De maïsopname op stal is en blijft de beste indicator voor de eiwitvoorziening.

Overwegen om voordroogkuil in het rantsoen op te nemen

Wanneer de koeien meer dan 25 kg maïs aan het opnemen zijn, en er is voldoende smakelijke voordroogkuil op het bedrijf aanwezig, moet je ervoor kiezen om die voordroogkuil ook in het rantsoen op te nemen. Wel degelijk ter vervanging van maïs en niet om de dieren nog minder gras van de weide te laten halen. Let wel op dat beide kuilen dan voldoende snel schuiven (of eventueel pakken gebruiken)

Voor meer info:

**Bedrijfsadvisering Melkveehouderij, Ieperseweg 87,
8800 RUMBEKE**

☎ 051/ 27 33 86 - 📠 051/24 00 20

Eddy Decaesteker : eddy.decaesteker@inagro.be

Annelies Vanderhaeghe : annelies.vanderhaeghe@inagro.be

Isabelle Vuylsteke : isabelle.vuylsteke@inagro.be

Sofie De Nobele : sofie.denobele@inagro.be

Ludwina Pecceu : ludwina.pecceu@inagro.be